

Handläggare
Anna Almén
076-1235821

Till
Arbetsmarknadsnämnden
den 17 april 2018

Ärende 11

Svar på skrivelse om subventionerade arbeten i Stockholm stad

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt svar på skrivelsen.

Arjun Bakshi
arbetsmarknadsdirektör

Karin Eriksson Bech
Utvecklingschef

Christina Wattjersson
Avdelningschef

Sammanfattning

En skrivelse har inkommit till arbetsmarknadsnämnden från Johanna Sjö m.fl. (M), Gulan Avci (L), Johan Fälldin (C) och Ofelia Namazova (KD). Skrivelsen tar upp att olika typer av subventionerade jobb har ökat under de senaste åren och att allt fler grupper omfattas av denna typ av anställning.

I skrivelsen ombeds arbetsmarknadsförvaltningen att besvara frågor gällande vilka arbetsmarknadspolitiska insatser, både kommunala och statliga, som staden använder sig av, hur många som deltar i respektive insats samt hur många som kommer ut i arbete efter insats och i vilken anställningsform.

Förvaltningen redovisar i sitt svar vilken typ av arbetsmarknadsinsatser som staden erbjuder i egen regi, insatser upphandlade av externa aktörer, insatser inom ramen för Samordningsförbundet Stockholms stad (FINSAM) samt stadens samverkan med

arbetsförmedlingen omkring insatser med statliga anställningsstöd av olika slag.

Ärendet

En skrivelse har inkommit till arbetsmarknadsnämnden från Johanna Sjö m.fl. (M), Gulan Avci (L), Johan Fällidin (C) och Ofelia Namazova (KD). Skrivelsen tar upp att olika typer av subventionerade jobb har ökat under de senaste åren och att allt fler grupper omfattas av denna typ av anställning.

I skrivelsen framhålls vidare att många människor är i behov av arbetsmarknadspolitiska insatser och att detta ibland kan vara deras enda chans att ta ett steg in i arbetslivet, men att det är viktigt att dessa personer inte fastnar i en spiral, där den ena åtgärden ersätter en annan. Det riskerar annars till slut att bli personens långvariga försörjning.

Staten har idag det huvudsakliga arbetsmarknadspolitiska ansvaret men enligt skrivelsen tar kommunen alltmer över uppdraget. Skrivelsen betonar vikten av kvalitativa uppföljningar inom stadens insatser exempelvis om antalet individer som kommer i arbete efter en insats och hur anställningsformen ser ut.

I skrivelsen ombeds arbetsmarknadsförvaltningen att besvara följande frågor:

1. Vilka arbetsmarknadspolitiska insatser, både kommunala och statliga, använder sig Stockholms stad av?
2. Hur många befinner sig i respektive insats och vilka grupper omfattas av respektive insats.
3. Hur många kommer ut i arbete i respektive insats och hur ser den anställningsformen ut? (exempel om arbetet är helt utan stöd eller subventionerat)

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom utvecklings- och utredningsstaben.

Arbetsmarknadsförvaltningens svar

Jobbtorg Stockholm startade 2008 med det huvudsakliga uppdraget att personer som uppbar försörjningsstöd på grund av arbetslöshet skulle få ett utökat stöd att komma ut i arbete eller studier och därmed inte längre vara beroende av försörjningsstöd.

Under de tio år som jobbtorgen funnits har uppdraget successivt utökats och kommit att omfatta fler målgrupper än den ursprungliga. Jobbtorgen har bland annat fått ett omfattande uppsökande uppdrag riktat till unga från 16-29 år samt till kvinnor som står långt från arbetsmarknaden. Sammansättningen av gruppen

försörjningsstödstagare i staden har också förändrats. Sammantaget har detta över åren lett till en förskjutning som innebär att en procentuellt sett större andel aspiranter har andra hinder och får försörjningsstöd även av andra skäl än enbart arbetslöshet. En stor grupp uppbär inte försörjningsstöd (t.ex. unga som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret och unga 20-29 utanför alla system).

Samverkansöverenskommelser med arbetsförmedlingen omkring insatser för nyanlända och unga inom ramen för delegationen för unga och nyanlända till studier (DUA) samt personer berättigade till anställningsstödet Extratjänst har också inneburit nya uppdrag för jobbtorgen.

Jobbtorg Stockholms primära målgrupper 2018

- Personer som uppbär försörjningsstöd på grund av arbetslöshet – (kan från 2018 inkludera nyanlända med kompletterande försörjningsstöd)
- Personer som har försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet och där det finns skäl att pröva möjligheten att arbeta helt eller delvis.
- Uppsök och Insatser för unga som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret, unga 16-19. (Uppdraget regleras av skollagen.)
- Uppsök och Insatser för unga 20-29 år som varken arbetar eller studerar.
- Uppsök samt vissa insatser för kvinnor med svag ställning på arbetsmarknaden.

Övriga målgrupper som Jobbtorg Stockholm arbetar med:

- Personer med offentlig skyddad anställning i staden (OSA) som ska matchas vidare till varaktiga jobb.
- Personer i insats enligt LSS¹ inom daglig verksamhet som skulle kunna matchas ut i arbete.
- Personer inom socialpsykiatri genom verksamheten Alfa som överfördes från socialnämnden 2017.
- Personer som fått en visstidsanställning inom staden, men där jobbtorg arbetar med uppföljning och stöd även om personerna inte längre behöver försörjningsstöd
- Personer som omfattas av romsk inkludering

Personer inskrivna på Jobbtorg 2014 – 2017 fördelat på personer med försörjningsstöd och övriga inskrivna:

År	Försörjningsstöd	Totala antalet aspiranter
2014	5412	6460
2015	4274	6303
2016	3860	5647
2017	3700	6666

Resultat avslut arbete och studier 2017

	Totalt	Kvinnor	Män
Avslut arbete	43,8%	43,1%	44,3%
Avslut studier	14,7%	16%	13,3%

Av de som avslutats till arbete har 63 procent icke subventionerade anställningar och 37 procent anställning med någon form av subvention via Arbetsförmedlingen.

Förvaltningen vill i sammanhanget påpeka att även subventionerade anställningar kan vara långsiktiga, trygga anställningar då man kan ha vissa lönestöd även under tillsvidareanställningar. Inte minst med tanke på att jobbtorgens målgrupper ofta har särskilda utmaningar på arbetsmarknaden är olika former av subventionerade anställningar av stor betydelse för många som ett första steg in på arbetsmarknaden.

Arbetsmarknadsinsatser som staden använder sig av
I takt med förändringar av Jobbtorg Stockholms målgrupper, samt förändrade behov hos individerna har de insatser som erbjuds också utökats och ibland förändrats. Nedan följer en redovisning av olika typer av insatser som erbjuds och i förekommande fall om de riktar sig till en särskild målgrupp. I övrigt är samtliga insatser öppna för samtliga inskrivna inom Jobbtorg Stockholm utifrån behov.

1. Insatser på de lokala jobbtorgen

Alla som kommer till något av jobbtorgen via stadsdelsförvaltning eller via uppsökande verksamhet får utifrån individuella behov tillgång till möten med/stöd från coach/matchare samt studie- och yrkesvägledning. En jobbplan upprättas med parallella insatser och i nära samverkan med arbetsförmedlingen och berörd stadsdel. Arbetsförmedlingen och socialtjänsten har handläggare som deltar i 3-4 partssamtal och deltar i gemensamma ”ärendedragningar” med coach/matchare på det jobbtorget.

Supported Employment (SE)

De aspiranter som jobbtorg nu möter behöver i större utsträckning ett mer individuellt och anpassat stöd för att etablera sig på arbetsmarknaden. Mot bakgrund av det har en stor utbildningsinsats genomförts där 225 medarbetare inom Jobbtorg Stockholm har deltagit i utbildning i metoden Supported Employment. Det är en evidensbaserad metod som visat sig ge goda resultat för att personer med stort stödbehov ska finna, få och behålla ett arbete. Syftet är att även aspiranter med behov av extra stöd ska kunna komma ut tidigt på en arbetsplats. Metoden utgår från att många fler kan delta i arbetslivet med rätt stöd och utifrån sina förutsättningar.

Jobbtorgen har i sitt arbete tillgång till olika typer av insatser från Jobbstart, Ung i Centrum, upphandlade aktörer, arbetsförmedlingen mm enligt nedanstående redovisning.

2. Insatser inom Jobbstart

Jobbstart är Jobbtorg Stockholms interna utförarorganisation som bland annat erbjuder arbetsträning, förberedande yrkeskurser och en del av stadens kommunala visstidsanställningar (Stockholmsjobb). Utöver aspiranter från Jobbtorg Stockholm tar Jobbstart emot deltagare även från Arbetsförmedlingen och Kriminalvården.

269 aspiranter deltog under 2017 i insatsen arbetsprövning/-träning.

Insatsen kan leda vidare till en anställning inom Stockholmsjobb eller fortsatt stöd till arbete från jobbtorgen.

Jobbstart stöd

Jobbstart erbjuder även olika former av stöd som kan ges aspiranter parallellt med övriga arbetsmarknadsinriktade insatser. Det är till exempel hälsoinsatser, arbetsinriktad coachning med KBT-inriktning och bedömningsinstrument för att titta på arbetsförutsättningar.

Starta eget

Insatsen vänder sig till aspiranter som är intresserade av att bli självförsörjande genom att starta ett eget företag. Coachen har under 2017 haft informationsmöten vid 13 tillfällen, 190 aspiranter i har deltagit i dessa infomöten. Totalt har coachen arbetat individuellt med 17 aspiranter som sedan resulterat i 7 affärsplaner. 3 har startat eget och 3 har börjat en anställning, 4 har arbete inom föreningslivet.

Krami

Verksamheten riktar sig till personer från kriminalvården och bedrivs i samverkan mellan Jobbtorg Stockholm, Kriminalvården, Arbetsförmedlingen och stadsdelsförvaltningarna. Under 2017 har 63 personer påbörjat Kramis vägledningsprogram, 10 kvinnor och 53 män. Av dessa har 26 personer kommit ut i anställning och 19

personer i utbildning, reguljär eller arbetsmarknadsutbildning, vilket motsvarar 66% i arbete eller studier.

3. Insatser inom Ung i Centrum och AIM

Verksamheten Aim ger stöd till unga 16-19 år som ingår i det kommunala aktivitetsansvaret. I första hand ges stöd för att ungdomen ska återgå till gymnasiestudier och i andra hand andra insatser som praktik eller planering mot arbete.

Ung i Centrum är en central verksamhet som erbjuder insatser till unga från jobbtorgen i behov av särskilda stödinsatser. I verksamheten ingår FILUR som är en kurs i syfte att stärka självkänsla och tron på den egna förmågan att kunna påverka sin framtid. I verksamheten ingår även SELMA som är en söka-jobbkurs för ungdomar.

4. Särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning

Alfa

Arbetsmarknadsnämnden har under 2017 tagit över ansvaret för verksamheten Alfa från socialnämnden. Alfa ger information och vägledning om sysselsättning, studier, praktik och arbete till personer som har en varaktig funktionsnedsättning på grund av psykisk ohälsa. Alfa erbjuder även individuellt stöd till arbete enligt IPS-metoden (Individual Placement and Support). Alfa har under 2017 tagit emot 177 nybesök för vägledning. Totalt har 110 aspiranter via Alfa fått stöd enligt IPS under året. Av dessa har 33 avslutats varav 14 till arbete eller heltidsstudier.

Insatser för personer inom daglig verksamhet

Arbetsmarknadsnämnden ger stöd till personer som har daglig verksamhet och som vill/kan komma ut i praktik och arbete genom insatsen Iwork. Under 2017 har 41 personer som har daglig verksamhet eller varit på väg att få, varit inskrivna i Iwork och av dessa har 19 personer påbörjat en praktik och fyra har påbörjat en anställning.

5. Stockholmsjobb för olika målgrupper

Stockholmsjobb är en arbetsmarknadsinsats som inkluderar en kommunal visstidsanställning i någon av Stockholms stads verksamheter i egen regi. Insatsen består av tre faser: förberedelse inför anställning, stöd under anställning och matchning och uppföljning efter den kommunala visstidsanställningen. Utbildning kan ges i kombination med anställningen.

I stort sett samtliga anställningar bedrivs i samverkan med arbetsförmedlingen och berättigar till olika former av statligt anställningsstöd.

Under perioden januari till december 2017 har totalt 856 personer haft en anställning inom ramen för Stockholmsjobb. Av dessa var 526 nyanställda under 2017 och resterande 330 personer påbörjade sin anställning under 2016 och anställningen avslutades först under 2017. I jämförelse med 2016 är det en knapp minskning då det totala antalet anställda inom Stockholmsjobb var 894.

Stockholmsjobb fördelat på finansier	1 januari till 31 december 2017	Kvinna	Man
AMF-finansierad	473	214	259
varav Extratjänst	86	33	56
Finansierad av trafiknämnden	78	34	44
SDF-finansierad	305	188	117
varav Extratjänst	72	42	30
Totalt	856	436	420

När kollektiva behov har identifierats har nämnden erbjudit specifika kurser för anställda inom Stockholmsjobb i samarbete med vuxenutbildningen. Ca 150 personer har deltagit i någon av dessa utbildningsinsatser. Dessutom är det möjligt att parallellt med sitt Stockholmsjobb studera deltid eller på distans inom Komvux inom det reguljära utbudet.

Där avslutsorsak finns registrerad tre månader efter anställningen hade 51,5 procent arbete eller studerade. 2016 var motsvarande siffra 39 procent vilket visar på ett förbättrat resultat troligen till följd av ett förstärkt fokus på vidare matchning och uppföljande stöd till aspiranter efter en kommunal visstidsanställning.

Stockholmsjobben finns i flera olika varianter och anpassade efter olika målgrupper.

Nämnden erbjuder *arbetslagsanställning* till unga vuxna 20-29 år, som har en kriminell eller social belastning. En arbetslagsanställning är en form av betald arbetsträning under 6-12 månader.

Ungdomsanställning kan erbjudas unga arbetslösa inskrivna på jobbtorg. Totalt har 255 erbjudits detta 2017. Projektet unga it-vårdare riktar sig till unga nyanlända och startade i februari 2017. Samtliga kombinerar anställningen med studier i svenska.

Anställningar som *Stockholmsvärd* erbjuds i samarbete med Trafikkontoret och erbjuder inskrivna på Jobbtorg Stockholm Stockholmsjobb inom renhållningsbranschen.

Personer som har en funktionsnedsättning kan erbjudas *Serviceanställningar* eller *Ingångsanställningar* för personer i behov av ett anpassat och avgränsat arbete.

Nyanlända kan erbjudas *anställningar med språkstöd* inom Stockholmsjobb.

Nyanlända kan även erbjudas feriejobb (för unga) eller praktik med språkstöd. Stödet riktar sig till personer som behöver extra stöd i kommunikativ svenska, arbetsliv- och arbetsmarknadsintroduktion samt stöd på modersmål under en praktikperiod. Verksamheten har under 2017 totalt tagit emot 425 deltagare varav 84 har fått Stockholmsjobb med extratjänst eller nystartsjobb. 52 ensamkommande ungdomar har fått sommarjobb med språkstöd. Övriga har fått en första arbetslivsintroduktion genom kurser och praktik.

6. Externt upphandlade insatser

Jobbtorg Stockholm har upphandlade externa insatser. Föregående avtalsperiod utgick i juni 2017 och Jobbtorg Stockholm var avtalslösa fram till november 2017 under pågående upphandlingsprocess.

Jobbtorg Stockholm har nu avtal med externa leverantörer kring yrkesinriktade kurser och yrkessvenska samt arbetsträning. Yrkesinriktade kurser och yrkessvenska är fördelade på fyra branschområden

- Gröna näringar
- Bygg och anläggning
- Transport, lager logistik
- Service och besöksnäring

72 aspiranter fick insatser via upphandlade aktörer under 2017. Förvaltningen kan konstatera att antalet är lågt på grund av omständigheterna kring den nya upphandlingen och att avtal med externa leverantörer inte funnits under delar av året.

7. Insatser via Samordningsförbundet Stockholm stad

Under 2017 har nämnden deltagit i ett antal projekt finansierade av Samordningsförbundet Stockholms Stad (FINSAM). Eftersom flera av projekten nyligen startat finns ännu inga resultat.

- *Prolog*: Projektet vänder sig till unga 18 till 29 år i behov av samordnade insatser från psykiatri och stadens jobbtorg. 13 personer har tagits emot sedan starten i oktober.
- *Case Management*: Projektet erbjuder metoden Case management som arbetslivsinriktad rehabiliteringsinsats till personer med psykisk ohälsa/psykisk funktionsnedsättning som behöver stöd i flera livsområden för att kunna närma sig arbete/studier. Projektet har under året arbetat med 54 deltagare som blivit remitterade från Jobbtorg Stockholm, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Projektet bedrivs inom Jobbstart Stockholm.
- *AMA, Aktiviteter Mot Arbete*: Inom projektet arbetar Jobbtorg Vällingby, stadsdelsförvaltningen Hässelby-Vällingby och primärvården inom Hässelby-Vällingby fram

en samverkansmodell för sjukskrivna klienter som saknar sjukpenninggrundande inkomst inom stadsdelsförvaltningen. 14 personer har deltagit sedan maj och hittills har 3 personer gått vidare till arbete eller studier.

- *Grön etablering*: Projektet riktar sig till nyanlända med migrationsstress eller annan psykisk ohälsa. Grön rehabilitering är en beprövad förrehabilitering inför en mer arbetslivsinriktad rehabilitering. Projektet är ett samarbete mellan Samordningsförbundet Stockholms stad och Stiftelsen Stora Sköndal. Övriga samarbetspartners är arbetsförmedlingen Globen – Etablering och Arbetsmarknadsnämnden.
- *FINSAM Järva*: Samverkansprojekt där Kista och Tensta vårdcentral tillsammans med Stadsdelsförvaltningarna Rinkeby-Kista och Spånga Tensta, Jobbtorg Kista, arbetsförmedlingen Järva och försäkringskassan samarbetar kring individärenden för att tillsammans med individen hjälpa personen vidare i rehabiliteringsprocessen. De multikompetenta teamen har totalt träffat 39 patienter under året.
- *Stadsdelsmammor*: Uppdraget för stadsdelsmammorna är att bedriva uppsökande arbete bland kvinnor med hemmavarande barn och som är föräldralediga och/eller arbetslösa. De ska kunna ge kunskap om socialförsäkringssystemet, utbildningssystemet, arbetsmarknad, socialtjänsten och vården till de kvinnor som söks upp. Målet är att motivera kvinnorna att söka stöd för att hitta arbete eller studier.

Statliga arbetsmarknadsinsatser som staden använder sig av
En del av de som ansöker om försörjningsstöd i staden deltar på heltid i arbetsmarknadspolitiska program på Arbetsförmedlingen och/eller har någon form av ersättning från Arbetsförmedlingen, A-kassa eller alfa-kassa. Det kan till exempel handla om jobb- och utvecklingsgarantin. Majoriteten av dem är inte inskrivna på ett jobbtorg.

Samtliga inskrivna aspiranter på Jobbtorg Stockholm ska även vara inskrivna på Arbetsförmedlingen och planeringen på jobbtorg ska ske som komplement till den handlingsplan som individen har på Arbetsförmedlingen. Överenskommelser om fördjupad samverkan mellan Arbetsförmedlingen och Jobbtorg Stockholm kring unga och nyanlända har nyligen gjorts inom ramen för delegationen för unga och nyanlända till arbetes (DUA) uppdrag.

Av samtliga avslutade från jobbtorg 2017 är 8,5 procent avslutade till insats på Arbetsförmedlingen med aktivitetsstöd. Det kan

tillexempel gälla jobb- och utvecklingsgarantin eller längre arbetsmarknadsutbildningar.

Inom Stockholmsjobb används arbetsförmedlingens olika subventioner i de flesta anställningarna. De vanligaste subventionerna under 2017 var nystartsjobb samt extratjänster. I mindre skala användes under 2017 även lönebidrag, särskilt anställningsstöd, utvecklingsanställning och trygghetsanställning. Valet av subventionsform görs i samverkan med arbetsförmedlingen.

Extratjänster

Regeringen har fattat beslut att kommuner och landsting får stadsbidrag för att anställa arbetslösa med hjälp av det särskilda anställningsstödet Extratjänst. extratjänster. Nämnden har därför under hösten arbetat med att staden som arbetsgivare ska upplåta platser för extratjänster.

Anställningar med anställningsstödet Extratjänst i Stockholm stad 2017	
Anställningar med Extratjänst inom ramen för Stockholmsjobb	158
Anställningar med Extratjänst utanför ramen för Stockholmsjobb	118
Totalt	276

OSA, offentligt skyddad anställning-statlig arbetsmarknadsinsats

Alla stadsdelsnämnder har fått medel för offentligt skyddade anställningar. Arbetsmarknadsnämnden har samordningsansvar för stadsdelsnämndernas arbetsmarknadsinsatser inklusive offentligt skyddade anställningar (OSA). I september år 2017 var 237 individer anställda i staden med OSA.

Övriga insatser för att öka antalet arbetslösa stockholmare som går till arbete eller studier

Arbetsgivarsamverkan, EFAS

Arbetsmarknadsnämnden har tecknat 13 partnerskapsavtal med privata företag, branschorganisationer samt med Stockholms Stadshus AB. Resultat av samtliga partnerskap hittills är att 101 anställningar och 160 praktiktillfällen gått till deltagare i nämndens verksamheter. Partnerskapsavtalen har tillkommit under 2017.

Arbetsmarknadsnämnden har bidragit till att sysselsättningsfrämjande krav har ställts i 51 upphandlingar. Genom dessa upphandlingar har 39 praktikplatser och 16 anställningar genererats. Fyra utbildningar har startats tillsammans med upphandlade leverantörer inom Jobbtorg Stockholm och arbetsgivare

En utveckling av partnerskap sker också i relation till stadens egna nämnder och bolag.

Kombinationsutbildningar

Under 2017 har nämnden bedrivit sfi i kombination med en yrkesutbildning med inriktning undersköterska, barnskötare, kock samt bygg. Knappt 300 personer har studerat en kombinationsutbildning under 2017, varav närmare 150 personer till undersköterska. Under 2017 har 88 personer fullföljt utbildningen, varav 67 personer inom ramen för Järvapiloterna och 21 inom ramen för Yfi. Majoriteten av dem har fått arbete.

Finansiellt stöd för studier

Andelen aspiranter som avslutas till studier ökar. Under perioden mars 2016- februari 2017 avslutades 10,7 procent till studier. Under perioden mars 2017 – februari 2018 avslutades 15,4 procent till studier.

De lokala jobbtorgen arbetar aktivt med Studie- och yrkesvägledning och förvaltningen använder sig även av de möjligheter som erbjuds via statliga insatser som syftar till att fler arbetslösa ska studera:

Studiestartsstöd

Riksdagen beslutade i maj 2017 att införa ett nytt studiemedel benämnt Studiestartsstöd. Stödet kan användas av de kommuner som så önskar inom ramen för sitt ansvar enligt skollagen att rekrytera arbetslösa personer till studier. Stödet syftar till att underlätta till studier för personer i åldrarna 25-56 år som har kort utbildningsbakgrund och ett stort behov av utbildning för att stärka sin ställning på arbetsmarknaden. Hittills har ett drygt hundratal Stockholmare beviljats studiestartsstöd.

Utbildningskontrakt med statligt stöd

Antalet ungdomar i staden som går vidare till studier med utbildningskontrakt har ökat under 2017. Målsättningen 150 tecknade utbildningskontrakt uppnåddes varav 20 bestående av studier i kombination med anställning på deltid inom staden.

Bilaga

1. Skrivelse om subventionerade arbeten i Stockholms stad